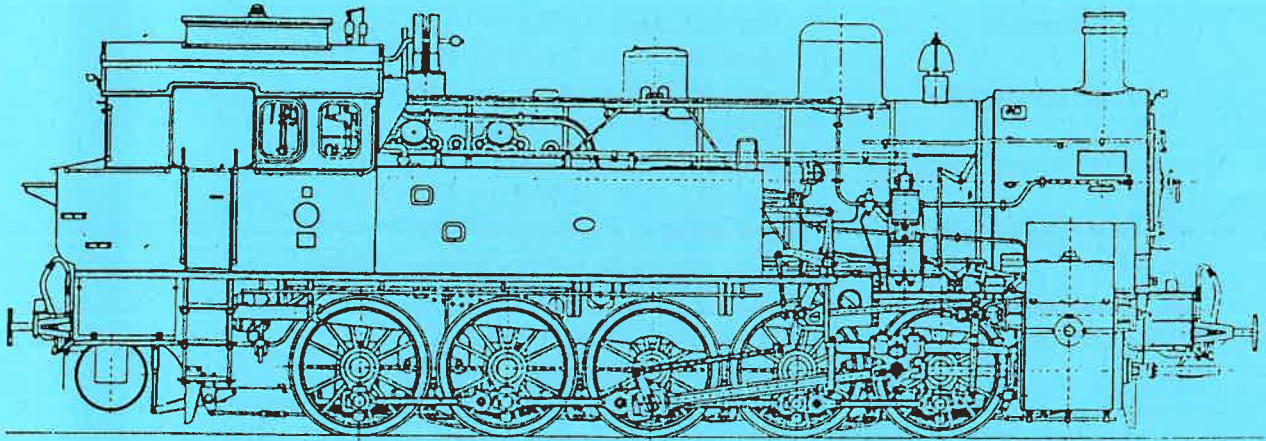

AMSAC CLUBBLAD

Driemaandelijks tijdschrift
Verschijnt in maart-juni-september-december
Postkantoor - Mariakerke X

AMSAC nr. 61

Editie : 1 juli 2001

Artevelde Miniatuur Spoorweg Amateurs Club

Verantwoordelijke Uitgever : Hans Cocquyt - Vierhekkensstraat 5A - 9031 Drongen
Tel. 09/236.24.33 - Fax. 09/236.24.67

HET BESTUUR:

- Ere-voorzitters: - Dhr **DE GROOT** Johan, afdelingschef N.07 BRUSSEL
- Dhr **VINDEVOGEL** Daniël regio-manager
GENT-ZEEHAVEN
- Dhr **D'hoollaeghe** André (09/231.93.72)
Peter Benoitlaan 253, 9050 GENTBRUGGE
- Voorzitter: - Dhr **BONTINCK** Patrick (09/228.60.27)
Destelbergenstraat 40, 9040 SINT AMANDSBERG
- Ondervoorzitter: - Dhr **DELATHAUWER** Daniël (09/228.85.21)
Achterstaat 73-75, 9040 SINT-AMANDSBERG
- Sekretaris: - Dhr **COCQUYT** Hans (09/236.24.33)
Vierhekenstraat 5a, 9031 DRONGEN
- Penningmeester: - Dhr **DE VUYST** Marc (09/236.55.39)
Peerstraat 56, 9000 GENT
- Technisch raadgever: - Dhr **MANNAERT** Luc
Tuinwijk 24, 9200 DENDERMONDE
- Redactiehoofd: - Dhr **BRIL** Gino (09/384.97.92)
Campagnestraat 8, 9820 MERELBEKE
- Commissarissen: - Dhr **DENEFF** Robert (09/282.64.43)
Latemstraat 20, 9840 DE PINTE
- Dhr **DEN HAESE** Luc (09/230.02.08)
Brusselsesteenweg 547, 9050 GENTBRUGGE

LIDMAATSCHAP:

Het lidmaatschap wordt verkregen door betaling van 1.100 BEF lidgeld per kalenderjaar (een kalenderjaar loopt van 01 jan tot 31 dec). De minimumleeftijd om lid te worden is vastgesteld op 16 jaar.

CLUBBLAD:

Het **AMSAC** clubblad verschijnt om het kwartaal en wordt gratis uitgereikt aan de leden. Leden welke teksten wensen te publiceren, kunnen deze overmaken aan ons sekretariaat. Het bestuur is echter niet verantwoordelijk voor de inhoud ervan. Deze teksten weerspiegelen ook niet noodzakelijkerwijze de visie van het bestuur. De auteur is enige verantwoordelijke voor zijn artikel.

VERGADERINGEN:

De vergaderingen gaan door in ons lokaal, gelegen te GENT, Station Gent-Zeehaven elke maandagavond om 20.00 uur. Toegang enkel mits u in het bezit bent van Uw lidkaart, of vergezeld van een bestuurslid. De werkavonden gaan door de vrijdagavond na telefonische afspraak met de voorzitter, Patrick Bontinck of met de technische raadgever Luc Mannaert.

DIVERSE:

Alle briefwisseling aan **AMSAC** dient gestuurd te worden naar het secretariaat:
Cocquyt Hans, Vierhekenstraat, 5a te 9031 DRONGEN.

Alle betalingen kunnen geschieden via onze bankrekening –149-0544102-04
Niets uit dit magazine mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever!

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	1
1. CLUBNIEUWS.....	2
1.1. Mededeling van de voorzitter.....	2
1.2. Mededeling van de redactie.....	3
2. CLUBNIEUWS.....	5
2.1. ALGEMEEN.....	5
2.2. VERSLAGEN CLUBVERGADERINGEN.....	6
3. TENTOONSTELLINGEN EN RUILBEURZEN.....	9
4. NIEUW OP DE MARKT.....	12
5. DE TREIN IN 'T GROOT EN 'T KLEIN.....	14
5.1. De stoomlocomotief type 98.....	14
5.2. Technische tekeningen en gegevens van type 98.....	17
5.3. Uitvoering van type 98.....	19
5.4. Nummering van type 98.....	19
5.5. Stelplaatsen van type 98.....	19
5.6. Miniatuurmodellen van type 98.....	21
5.7. Bijlage : foto's hulpkraan.....	23
6. DOOR ONS GELEZEN.....	24

1. CLUBNIEUWS

1.1. Mededeling van de voorzitter.

Beste clubleden,

Onze clubbaan is weer met een paar meter spoor uitgebreid en de constructie van één der serpentins is reeds afgewerkt. De leden die er aan werkten hadden het hard te verduren. Uiteindelijk is alles in orde gekomen.

Ik wil hier eventjes bij stil staan, om de volgende bedenkingen toe te lichten.

Er waren weer veel woordwisselingen nodig om de serpentin tot een goed einde te brengen.

Zij die er aan werkten, volharden in alle boosheid. Het is een feit, dat, als men iets maakt, er altijd kritiek is, maar U mag nooit vergeten, de beste stuurder staan aan wal.

Voor onze "treinliefhebbers"; na het aanbrengen van de bovenleiding aan de benedenloop van de Engelse vertakking, zullen wij de trambaan afwerken. Nog enkele metertjes geduld.

Wat betreft het buitenwerk, zag ik dat er plamuurpasta is toegekomen. Voor de liefhebbers van plamuren en schuren, het is de moment om uw kunnen te tonen.

De KI wordt als proefkonijn gebruikt, door de te plamuren stukken zo groot niet zijn.

Ik hoop dat wij tegen het volgende winterseizoen een groen afgewerkte kantinewagen kunnen aanschouwen.

Bij deze wil ik van de gelegenheid gebruik maken om de heer **Werner GUNTHER** te bedanken voor zijn gulle gift aan onze vereniging. Werner is zo goed geweest ons een volledig pakket rails te schenken.

Verder ook een woord van dank voor **Gustaaf UYTTERHAEGHEN** en **Yves SERLET** voor hun urenlange inzet bij het voltooien van hun opdracht.

Dank aan allen en tot één van de volgende clubvergaderingen.

Een prettig en zonnig verlof voor U en uw familie.

Patrick Bontinck

Voorzitter

1.2. Mededeling van de redactie.

Beste leden,

Door diverse omstandigheden, is deze editie van ons clubblad er later dan normaal.

Graag hiervoor onze verontschuldiging.

Het werk achter de schermen verloopt niet altijd even vlot. Onze drukke beroepsactiviteiten zijn daaraan niet vreemd.

Onze hobby staat momenteel op een laag pitje; doch stelen we tijd om het clubblad voor onze vereniging tot een goed einde te brengen.

Leden die tijdens de zomermaanden een activiteit doen, die aanleunt bij onze hobby, mogen steeds een verslag overmaken aan de redactie.

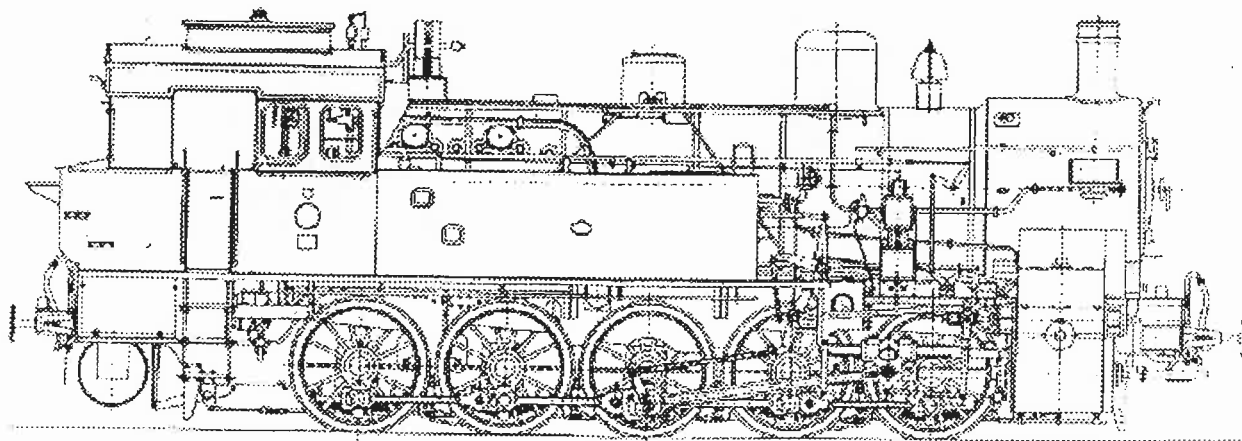
Mogen we jullie wel verzoeken deze teksten te willen overmaken onder een "Word"-document? Liefst zonder enige tabellen of kolommen. Een gewoon doorlopende tekst kunnen wij het gemakkelijkst verwerken. Op uw "klad" kan U de schikking aanduiden en wij zorgen dan voor de rest.

Bij deze willen wij alle leden danken voor het bijdrage tot de realisatie van deze editie!

Voor al uw bemerkingen of reacties, ons e-mail adres : hans.cocquyt@pi.be

Van onze kant, eveneens een zonnige zomer met veel treinplezier.

Hans en Gino

**Spaar nu en proef het
aroma van een fijne
vakantie in Brazilië***
of win uw koffie-
of espressomachine

HANS COCQUYT
VIERHEKKENSSTRAAT 5A
9031 DRONGEN
☎ 09/2362433

De KN-agent:
uw privé-bankier én verzekeraar.

2. CLUBNIEUWS

2.1. ALGEMEEN

Toch eens interessant om te weten welke locomotieven reeds besproken werden in de AMSAC clubbladen. Toen Hans Cocquyt en Gino Bril in 1995 de uitdaging kregen om de opmaak en de uitgave van het AMSAC clubblad over te nemen van onze ere-voorzitter André D'hoolaege werd besloten om met vaste rubrieken te gaan werken.

In rubriek 'De trein in 't groot en in 't klein' werd steeds een bepaalde Belgische locomotief behandeld. De artikels, foto's, tekeningen en technische gegevens werden hoofdzakelijk geleverd door Marc Van Audenaerde en Marc Van Durme die hun persoonlijke database ter beschikking stelden voor ons clubblad. En hopelijk is hun database nog niet uitgeput....

REEKS/TYPE	Amsac nr .	maand-jaar

DIESEL		
V36	42	september 1996
52-53-54	50	september 1998
55	36	maart 1995
60	39	december 1995
73	52	maart 1999,
80	44	december 1996
HULPKRAAN	60	maart 2001

ELEKTRISCH		
18	41	juni 1996
20	37	juni 1995
22	57	juni 2000
23	47	december 1997
27	54	september 1999
29	43	december 1996
AM 600/700	46	september 1997
AM 800	49	juni 1998
THALYS	58	september 2000

STOOM		
53/6	48	maart 1998
25	38	september 1995
25021	51	december 1998
34	42	september 1996
64	59	december 2000
81	53	juni 1999
93	55	december 1999
95-96	45	juni 1997
99	?	?

2.2. VERSLAGEN CLUBVERGADERINGEN.

Verslag vergadering van 09/03/01

Betreffende de opvolging van de werkzaamheden aan de rijtuigen K 1 Ad en K 3 B.

Aanwezig : Onder Voorzitter, DeLathauwer Daniël
 Penningmeester, De Vuyst Marc
 De Meester Gustaaf
 Uytterhaegen Gustaaf
 Serlet Yves

Verontschuldigd Voorzitter, Bontinck Patrick

Bespreking van volgende punten : 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6

- 1 : De kas dagelijkse werking bedraagt op de dag van de vergadering 4.548 BEF. Het saldo van de Spaarrekening bedraagt 120.689 BEF en het saldo van de Zichtrekening 13.205 BEF.
- 2 : Het aantal betalende leden is op heden 50 .
- 3 : Aangaande de werken aan of in de rijtuigen zal een lijst van de werkzaamheden uitgehangen worden tegen de volgende vergadering.
- 4 : Verder is het nuttig geacht om een jaarkalender met clubactiviteiten op te maken om jaarlijks terug komende evenementen tijdig op te merken en voorziening in verband met het lenen van uitstal kasten en dergelijke op tijd te kunnen anticiperen.
- 5 : De eerstvolgende werken die dienen uitgevoerd te worden, zijn het ophangen van de klerhangers en de gordijnhouders in het K 1 Ad rijtuig.
- 6 : Verder is besproken hoe de reclame voor de ruilbeurs van 25/03/01 er uit moet zien om in de streekkrant geplaatst te worden.

Verslag vergadering van 13/04/2001

Betreffende de opvolging van de werkzaamheden aan de rijtuigen K 1 Ad en K 3 B.

Aanwezig : Onder Voorzitter, DeLathauwer Daniël
 Penningmeester, De Vuyst Marc
 Commissaris, Den Haese Luc
 Uytterhaegen Gustaaf
 Serlet Yves

Verontschuldigd : Voorzitter, Bontinck Patriek

Bespreking van volgende punten: 1 – 2 – 3 – 4 – 5

1 :De kas dagelijkse werking bedraagt op de dag van de vergadering 23.533 BEF. Het saldo van de Spaarrekening bedraagt 120.689 BEF en het saldo van de Zichtrekening 13.205 BEF.

2 :Het aantal betalende leden bedraagt tot op heden 50 stuks.

3 :De opbrengst van de ruilbeurs van 25/03/01 bedraagt wat betreft de taferverhuur 5.250 BEF. De inkom bedraagt 2.500 BEF, de inkomsten van de kantine 3.240 BEF, verkoop van miniatuurhuisjes 6.200 BEF en de verkoop van 1 Lima Düwag tram in de "De Lijn"-schildering 3.000 BEF, verkoop van 1 vitrinekas en metalen rekken tijdens de ruilbeurs 2.600 BEF.

4 :Wat betreft de metalen brug op de trambaan in opbouw, is voorgesteld deze niet te voorzien van bedekking om de structuur van de brug niet te verbergen. Andere suggesties zijn altijd welkom.

5 :De werken aan het plafond in de gang zijn gestart en zullen naar voorbeeld afgewerkt worden, de verlichting zal met halogeen spotjes worden uitgevoerd, ingewerkt in het plafond.

Verslag vergadering van 08/06/01.

Betreffende de opvolging van de werkzaamheden aan de rijtuigen K 1 Ad en K 3 B.

Aanwezig Onder Voorzitter, DeLathauwer Daniël
 Penningmeester, De Vuyst Mare
 Commissaris, Den Haese Luc
 De Meester Gustaaf
 Serlet Yves

Verontschuldigd Voorzitter, Bontinck Patrick

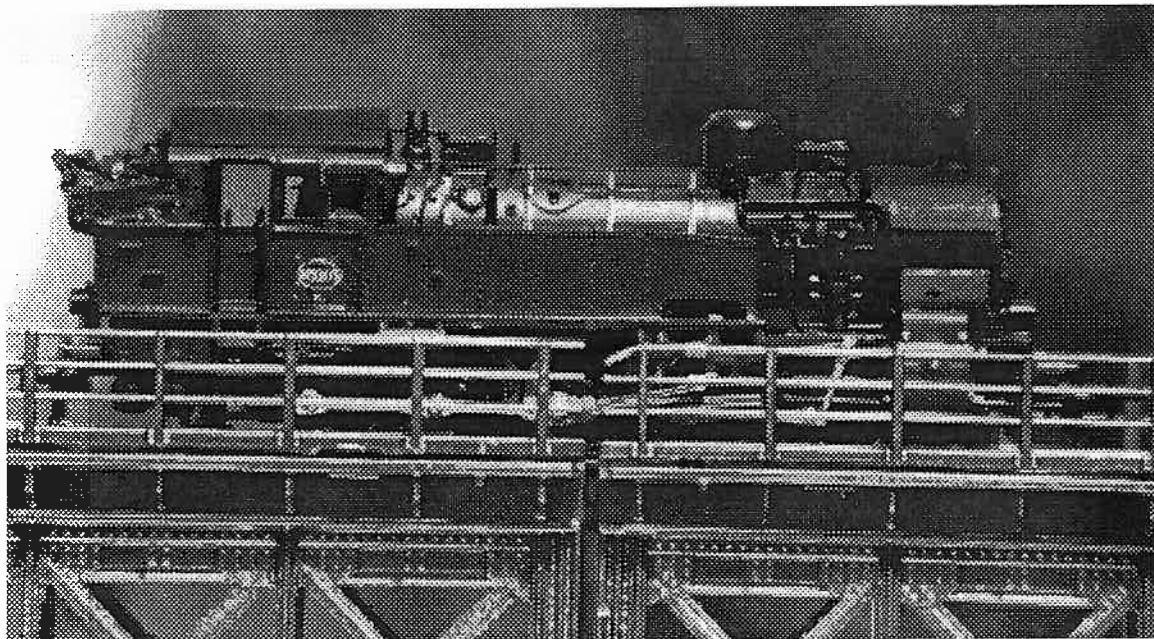
Bespreking van volgende punten :1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 - 9

- 1 :De kas dagelijkse werking bedraagt op de dag van de vergadering 16.782 BEF. Het saldo van de Spaarrekening bedraagt 120.689 BEF en het saldo van de Zichtrekening 19.005 BEF.
- 2 :Het aantal betalende leden bedraagt tot op heden 50 stuks.
- 3 :Er is besloten om messing H-profielen (3 x 3 mm) aan te kopen om boven leidingspalen te maken om de tunnel uitgang verder te kunnen afwerken en zo verder de boven liggende stad en de treinbaan te voltooien. Samen met het plaatsen van de bovenleiding zal de tunnelwand afgewerkt worden.
- 4 :De verlichting van de treinbaan, kant opstelsporen, is aangepast, zoals de kant van het station daar de verbindingssporen tussen de twee serpentains de verlichting hinderde op de opstelsporen.
- 5 :De serpentain kant Oostakker is geplaatst, geschilderd en er is begonnen met het leggen van de rails. De serpentain kan kant Dampoort ook aangelegd worden.
- 6 :Verder is beslist om ook gelijkstroomrails aan te kopen +/- 20 meter.
- 7 :De gang naar de werkplaats in het K 1 Ad rijtuig is in afwerking, het plafond en de verlichting (in halogeen spots) zijn reeds geplaatst. De verdere afwerking volgt.
- 8 :Verder is besproken om vanaf 2002 terug deel te nemen aan wijkkermissen op aanvraag van de organisatoren, daar wij menen dat het naar buiten komen van onze club een positieve invloed heeft en geïnteresseerden aantrekt.
- 9 :De volgende vergadering zal plaatshebben op vrijdag 14 september 2001 om 20 h 00, voor al diegenen de hiervoor interesse hebben.

3. TENTOONSTELLINGEN EN RUILBEURZEN.

16.09.01	Beurs in het Shopping Center te Woluwe
22.09.01	Beurs in het Euretco Expo Center te HOUTEN (NL) Meidoornkade 24 van 10 h 00 tot 15 h 00
22.09.01 - 23.09.01	Stoomfestival te MARIEMBOURG van CFV3V
23.09.01	Beurs van treinen en auto's te Waver in de Galerie des Carmes, van 9 h 00 tot 14h 00. 100 BEF.
29.09.01- 30.09.01	EXPO te CHARLEROI 11de salon van verzamelaars
30.09.01	In het fort van MERKSEM, Beurs van de Antwerp Trein Association (ATA) van 9 h 00 tot 13 h 00
06.10.01- 07.10.01	Beurs te JEUMONT
07.10.01	Beurs in de school te AYWAILLE
13.10.01- 14.10.01	EUROMODELBOUW in de Limburghal te Genk met de HOESELTSE TREINCLUB van 9 h 30 tot 13 h 00
14.10.01	Beurs te ANTHEIT (Wanze) ingericht door de Rail Miniature Hutois in de Kazerne Luitenant Binamé, rue de Leumont 118 van 9 tot 13 h 00.
14.10.01	Beurs te JUPILLE in de oude school 'des Acacias, rue du Couvent 105 van 9 tot 13 h 00
19.10.01- 20.10.01 - 21.10.01	Internationaal Modelspoor Evenementen - EUROSPOOR 2001 te UTRECHT in de Koninklijke Nederlandse Maarbeurs, Jaarbeursplein 6. Vrijdag van 11 tot 18 h 00, zaterdag en zondag van 9 tot 18 h 00.
21.10.01	Beurs in het Shopping Center te Woluwe.

- 11.11.01 Beurs in de school de la Cité Germinal (kwartier de Soleilmont) te GILLY - Charleroi.
- 11.11.01 Ruilbeurs te Antwerpen door de Antwerpse Treinclub in de Blauwezaal. Hangar 15 ter hoogte van de Kaai Cockerill van 9 tot 13 h 00.
- 16.11.01 Beurs in het Shopping Center te Woluwe
- 25.11.01 Beurs te VILVOORDE van 9 tot 13 h 00
- 28.11.01 tot 02.12.01 Internationale Tentoonstelling te MUNCHEN (D)
19 de tentoonstelling van spoorwegmodellen.
- 08.12.01 Beurs in het Euretco Expo Center te HOUTEN,(NL) Meidoornkade 24 van 10 tot 15 h 00
- 09.12.01 Treinenbeurs te HOESELT in het Kultureelcentrum van 9 tot 13 h 00
- 16.12.01 Mechelen in het Speelgoedmuseum, Nekkerspoel 21 van 10 tot 14 h 00. 160 BEF

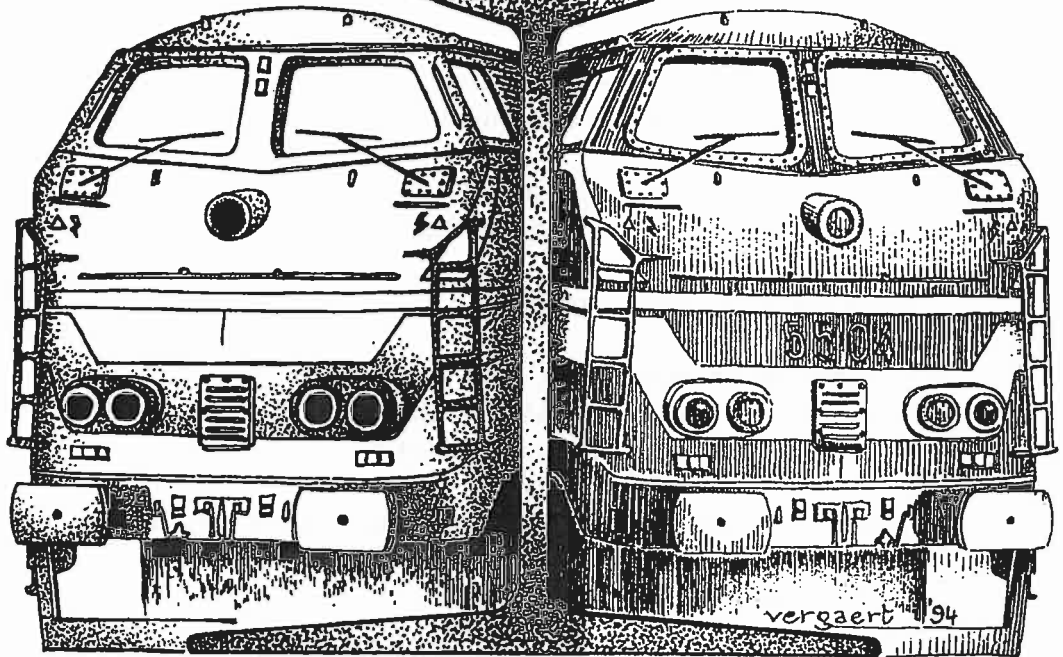
treinmodelbouw

e-mail: go-rail@planetinternet.be

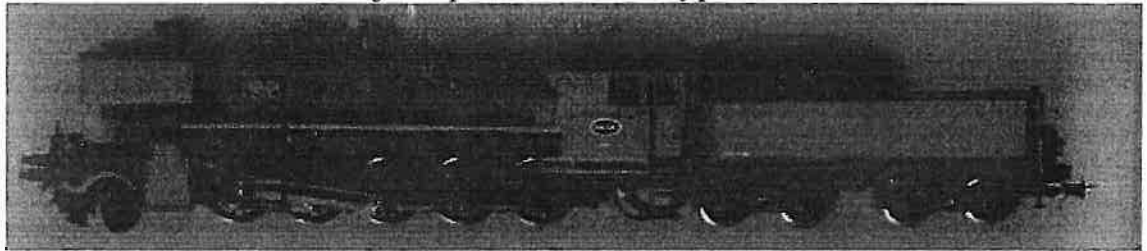
OPEN:
wo-do-vrijdag
14-20u.
zat. 9-18u.

tel. en fax 09/227.68.41

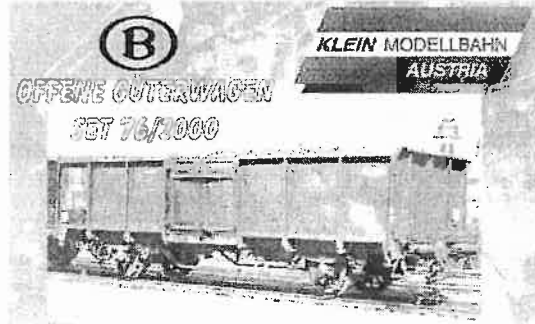

Henri De Sagherstraat 16 B-9031 Drongen

Nieuw bij Liliput: N.M.B.S. type 25 van TSP

Nieuw bij Klein Modellbahn: N.M.B.S. set met 4 bakwagens

GO - RAIL

4. NIEUW OP DE MARKT

Dat het dit jaar een zeer druk jaar is voor de liefhebbers onder ons van Belgisch materiaal, hebben we reeds kunnen bemerken bij de voorstelling van de nieuwigheden op Nürnberg.

Vele fabrikanten zijn ondertussen reeds begonnen met de uitlevering van al dat moois. Opvallend is dat er veel zorg wordt besteed aan de Belgische modellen.

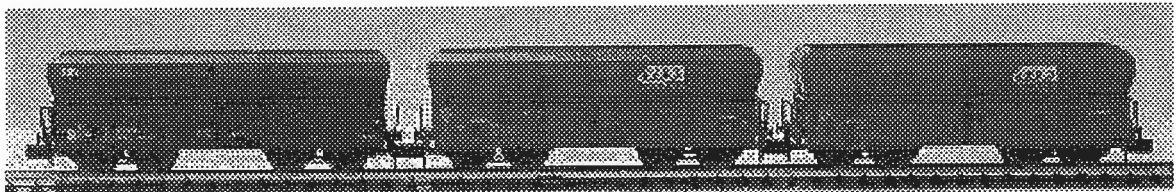
Hopelijk zal er een mooie spreiding zijn over het ganse jaar, zodat onze portefeuille eveneens kan volgen.

Wees tijdig met uw bestellingen, want het zijn bijna allemaal éénmalige oplages, die bovendien in zeer beperkte aantallen worden geproduceerd. Uw detailhandelaar zal U dit jaar zeker en vast met raad en daad moeten bijstaan.

De hierna versnelde lijst met uitgeleverd nieuwigheden is verre van compleet, daar er dagelijks nieuwe leveringen aankomen en het aanbod enorm is.

Bij Märklin is er de diesellocomotief van de reeks 205 met "Schnurrbart" design. Dit model is eveneens verkrijgbaar is gelijkstroomuitvoering bij Trix.

Voor de liefhebbers van spoor N is er bij Trix de dieselrangeerlocomotief van de reeks 80 en de diesellocomotief van de reeks 204. Daarnaast ook nog een set graansilowagens van de NMBS, met kortkoppeling. De afwerking van de artikels in spoor N is voortreffelijk.

Voor de liefhebbers van spoor Z is er bij Märklin de reeks 80 en een set van 4 moderne goederenwagens in beschildering van B-cargo.

Klein Modellbahn is nog steeds zeer actief op de Belgische markt. In de detailhandel zijn er verschillende goederenwagens. Zoals in het verleden, zijn het zeer geslaagde modellen aan betaalbare prijzen.

M+D vervaardigde een privé-wagon van de firma Railtrans. Deze wagons worden meestal geladen met hakselhout, zaagsel, oud textiel en oud papier. Deze wagon is exclusief verkrijgbaar bij de firma GO-Rail.

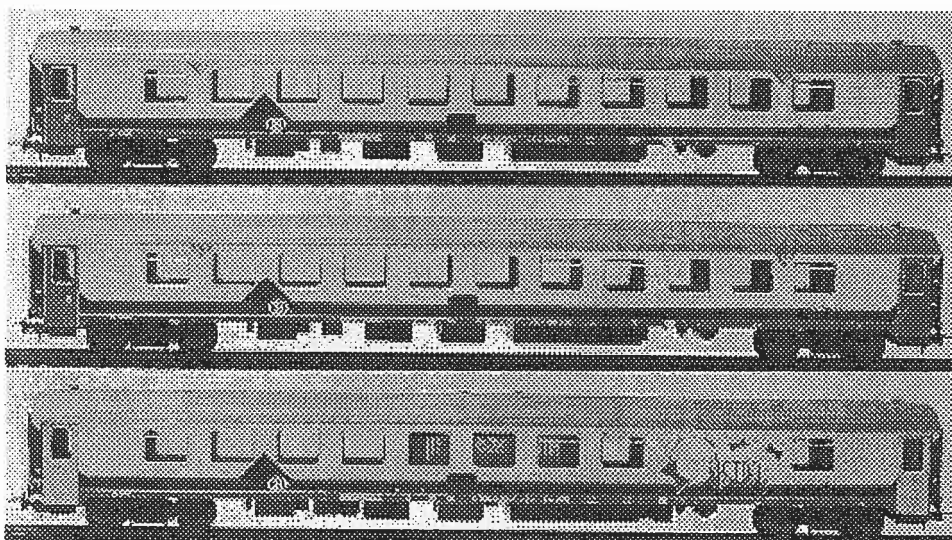
Brekina brengt een autobus van de NMBS uit het tijdperk III-IV.

Bij Rietze is er de VW Sharan DHL Koerierdienst de VW Caddy Europcar en een Ford Galaxy "Politie Genk".

AWM blijft eveneens niet bij de pakken zitten en brengt ook deze maand een fraaie DAF trekker en oplegger van een Belgische transportfirma. De collectie van Belgische vrachtwagens wordt hierdoor nog steeds groter en groter.

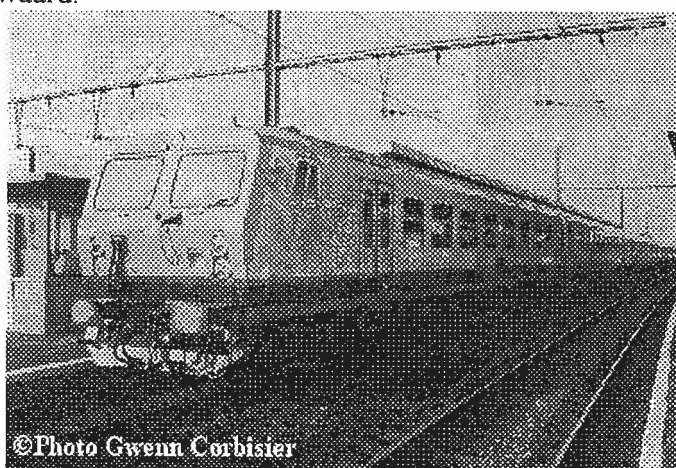
Eén van de toppers voor dit jaar : de aangekondigde I 10 rijtuigen van LS Models. De eerste reeks rijtuigen werd uitgeleverd! De productie is zeer geslaagd. De modellen zijn perfect op schaal en de opschriften voldoen aan de huidige normen. De kleurstelling is zeer correct en de rij-eigenschappen zijn eveneens uitstekend.

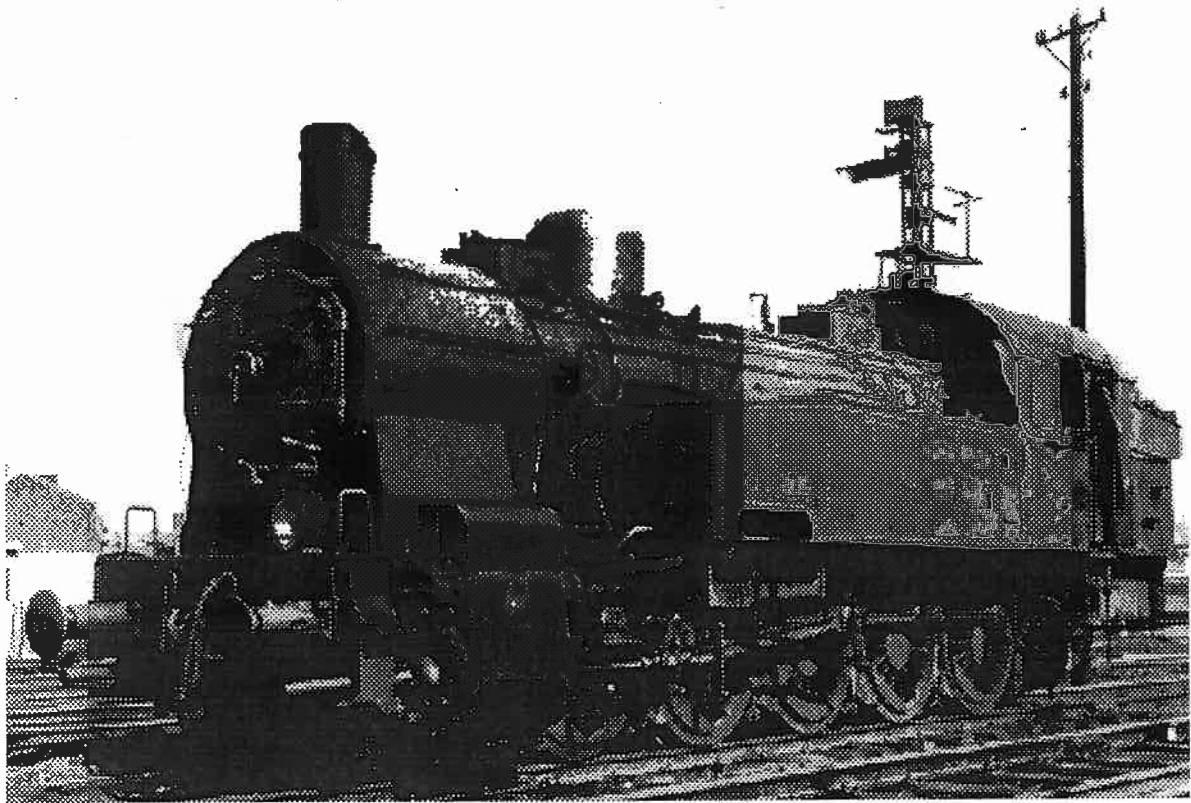
LS Models is erin geslaagd om aan een zeer goede kwaliteit / prijs verhouding een model op de markt te brengen dat zeer gegeerd is bij de liefhebbers van Belgisch materiaal.

We zijn benieuwd naar de volgende varianten die zullen geleverd worden in de loop van het jaar. Eén min-punt : wie niet tijdig heeft besteld, valt naast de boot of beter gezegd trein. Alle modellen zijn reeds uitverkocht bij de voorintekening. Hopelijk komt er nog een tweede oplage.

Naast LS Models, is Os.Kar ook goed vertegenwoordigd in het segment van het Belgisch rollend materiaal. De diverse uitvoeringen van de M4-rijtuigen zijn het bewijs ervan. De ontbrekende uitvoeringen in het assortiment van Lima, zijn bij Os.Kar terug te vinden. Ondanks enkele min-punten, zoals de grovere beschildering en de eerder hoge prijs, toch een mooie aanbeveling waard.

De T 16 en 16.1 zijn zeer gemakkelijk van elkaar te onderscheiden.

De T 16 (zie fig. 1) heeft korte waterbakken en een lichte schaarbeweging. Op de ketel een stoomdom en 1 zandbak.

De T 16.1 (zie fig. 2) heeft lange watertanks en een zware gietijzeren ophanging voor de schaarbeweging (idem als bij de P8 / T 64). Op de ketel: een zandbak en de stoomdom, juist voor het machinistenhuis een tweede zandbak.

Verder is er nog verschil in het dak van het machinistenhuis (met of zonder dakuitbouw).

Voor dezelfde herstelbetaling werden er na WO I nog locomotieven aan volgende buitenlandse maatschappijen afgestaan:

	T 16	T 16.1	Totaal
Frankrijk: Nord	4	21	25
PLM	12	19	31
Polen: PKP	22	37	59
Bulgarije: BDZ	10	-	10
Duitsland: SAAR	-	4	4

Na WO II gingen er nog machines naar Nederland, Joegoslavië, Italië, Oostenrijk, Roemenië, Rusland, Tsjecho-Slowakije en Hongarije.

5.2. Technische tekeningen en gegevens van type 98.

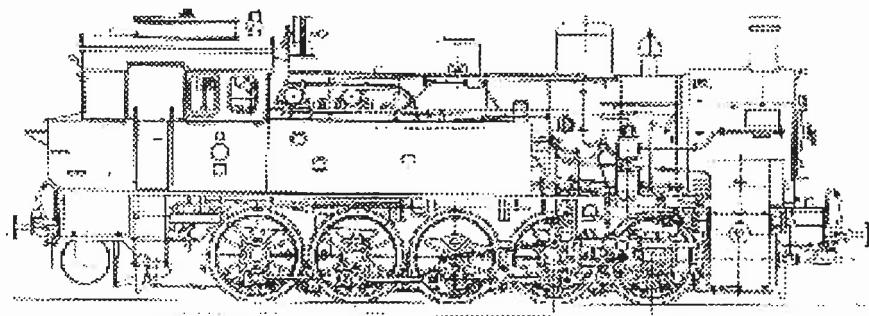

Fig 1: T 16

Let op het kleinste verschil tussen de twee types: de lengte van de waterbakken.
Verder reserveert onderaan het chassis, dak van het machinistehuis, zandbakken, stuur van de schakelbeweging.

Fig 2: T 16.1

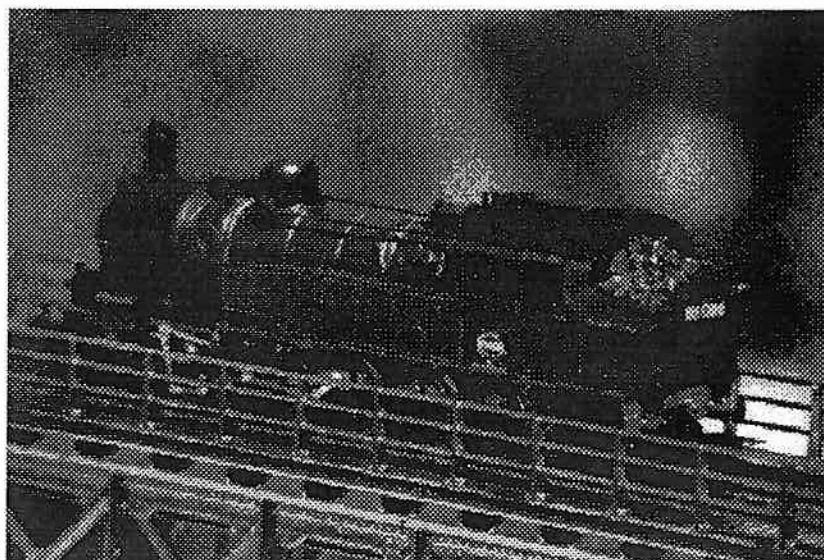
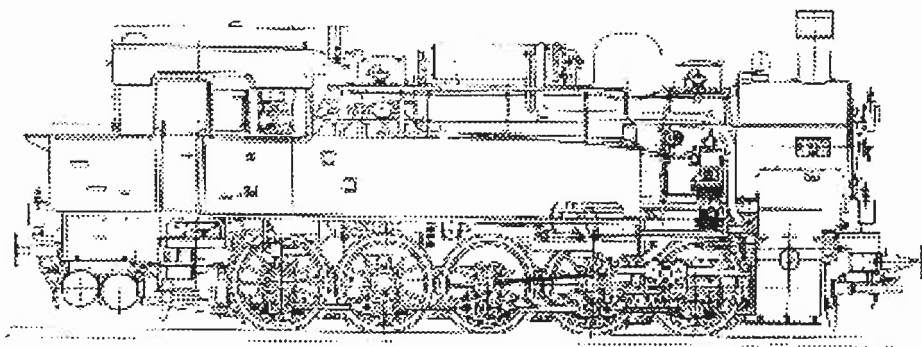

Foto Miniatuurmodel

Technische gegevens van type 98.		98 oude	98 oude	98 omgeb.		
Typen	0-10-0	0-10-0	0-10-0		
Mechanisme	Middellijn van de cilinders mm	610	610	610		
	Zuigerslag mm.	660	660	660		
	Middellijn van de drijfwielen m.	1.350	1.350	1.350		
	Middellijn van de voordraagwielen m.	—	—	—		
	Middellijn van de achterdraagwielen m.	—	—	—		
	Model van de krukas —	—	—	—		
	Stand van de cilinders buit. horiz.	buit. horiz.	buit. horiz.	buit. horiz.		
Ketel	Toelaatbare keteldruk kg/cm ² .	12	12	12		
	Type van vuurkist —	—	—	—		
	Rooster	Lengte m.	2.25	2.25	2.25	
		Breedte m.	1.00	1.00	1.00	
		Oppervlak G. m ²	2.25	2.25	2.25	
	Verwarmingsoppervlak der vuurkist m ²	11.53	12.15	11.70		
	Pijpenbundel	Lengte tusschen de pijpenplaten m.	4.100	4.500	4.500	
		Kleine vlampijpen	Middellijn mm.	41/46	41/46	41/46
			Aantal —	220	{ 152 (x)	143 (x) }
			Oppervlak m ²	—	{ verschill. aantal motor. }	—
		Groote vlampijpen	Middellijn mm.	116.19	88.40	82.89
	Aantal —		301/327	125/133	125/133	
	Oppervlak m ²	1	21	22		
	Totaal verwarmingsoppervlak S. m ²	3.88	36.49	38.34		
	Middellijnen van de oververhitterspijpen mm.	131.60	137.04	132.93		
	Oververhittingsvlak S ¹ m ²	—	29/36	30/38		
	Langsketel	Gemiddelde middellijn m.	31.70	41.40	45.27	
		Dikte van de plaat mm.	—	1.500	1.500	
	Dikte van den stalen vuurkistmantel mm.	—	15	15		
	Dikte van de koperplaten der vuurkist	Topplaat mm.	—	16 en 20	16 en 20	
		Achter- en zijplaten —	—	16	16	
		Pijpenplaat mm.	—	16	16	
Dikte van de stalen rookkastpijpenplaat mm.	—	16 tot 26	16 tot 26			
Inhoud van den ritvaardigen ketel m ³	26	26	26			
Volume van de stoomkamer m ³	4.975	5.425	5.320			
Oppervlak van stoomafgifte m ²	1.686	2.540	1.780			
Verhouding S/G.	7.90	8.26	8.00			
Verhouding S ¹ /S	58.5	61	59			
Kubieke inhoud	van den waterbak { voor de tender- m ³	0.241	0.302	0.344		
	van den kolenbak { locomotieven t.	7.000	7.000	8.000		
Trekvermogen : T =	0.65 $\frac{pd2l}{D}$ of 6.5 $\left(\frac{Pd2l}{D} + \frac{P'd2l}{D'}\right)$.. kg.	2.000	2.000	3.000		
	14.185	14.185	14.185		
Gewicht van de ritvaardige locomotief	Eerste as t.	14.095	15.480	16.120		
	Tweede as t.	14.189	15.600	16.240		
	Derde as t.	14.380	15.520	16.230		
	Vierde as t.	14.750	15.060	16.170		
	Vijfde as t.	14.908	14.940	16.060		
	Zesde as t.	—	—	—		
	Zevende as t.	—	—	—		
Totaal t.	72.322	76.600	80.820			
Gewicht van de leege locomotief t.	57.672	61.500	63.770			
Gewicht benuttigd voor de adhaesie A. kg	72.322	76.600	80.820			
Verhouding T./A.	1/5.4	1/5.4	1/5.7			
Radstand van de locomotief m.	5.800	5.800	5.800			
Totale radstand van de locomotief met den tender m.	—	—	—			
Oppervlak van de kookbuizen m ²	—	—	—			

5.3. Uitvoering van type 98.

- onderstel, omloop, rookkast en dak machinistenhuis : zwart.
- ketel, waterbakken, machinistenhuis en kolenbak : donkergroen.
- bufferbalken en zijkant omloop : rood.

5.4. Nummering van type 98.

- Tot 1925 : origineel nummer KPEV.
- Van 1925 tot 1946 : 9801 tot 9896.
- Van 1946 tot 1964: 98.001 tot 98.048.
- In 1946 werden gewoonweg de nummers voorzien voor de ganse reeks.

5.5. Stelplaatsen van type 98.

T 98 na WO II

nr NMBS		depot		depot		depot		depot		depot
98005	06/1946	FNDM	02/1948	FL	10/1953	NK				
98006	04/1946	FNDM	06/1948	FL	10/1953	NK				
98008	03/1946	FNDM	12/1947	FL	09/1953	NK	09/1956	GMN		
98016	02/1946	FNDM	10/1947	FL	07/1956	GMN	06/1961	NK		
98019	02/1946	FNDM	06/1947	FL	10/1953	NK	01/1956	GMN	09/1961	NK
98029	08/1946	FNDM	12/1946	FL	10/1953	NK	09/1956	GMN		
98031	01/1946	FNDM	02/1948	FL	10/1953	NK	11/1956	GMN		
98035	07/1947	FNDM	09/1953	NK	09/1956	GMN				
98040	09/1946	FNDM	12/1946	FL	10/1953	NK				
98043	12/1946	FNDM	07/1948	FL	10/1953	NK				
98045	03/1946	FNDM	07/1947	FL	10/1953	NK				

Depot : stelplaats welke de loc diende af te staan aan de bezetter.

Golf : nr van de afvoeringsgolf naar Duitsland.

Laatste depot : WO II : de lok verdween tijdens de vijandelikheden of bleef in het Oostblok.

DR: de lok werd bij de Deutsche Reichsbahn ingelijfd.

N° KPEV	Bouwj	Type		nr EB	depot	golf	nr NMBS	laatste depot	buiten dienst
8102 Altona	1907	T 16		9801				WO II	01/1931
8102 Koningsberg	1912	T 16		9802	FL	4		DR 94.1811	
8103 Elberfeld	1911	T 16		9803	FL	6		WO II	
8105 Halle	1909	T 16		9805	MUT	4	98005	NK	19/09/1963
8109 Hannover	1916		T 16.1	9809	FL	6		WO II	
8119 Altona	1911	T 16		9810	FL	6		WO II	
8117 Essen	1909	T 16		9811					1928
8112 Cöln	1911	T 16		9812	Eupen	1		DR 94.489	
8117 Hannover	1918		T 16.1	9813	FL	6		WO II	
8114 Mainz	1912	T 16		9814	MUT	5		WO II	
8115 Altona	1910	T 16		9815	FMS	5		WO II	
8116 Hannover	1917		T 16.1	9816	FL	5	98016	NK	06/1964
8117 Cöln	1912	T 16		9817	FYM	3		WO II	
8118 Hannover	1918		T 16.1	9818	MUT	4		DR 94.1801	
8119 Erfurt	1909	T 16		9819	FL	5	98019	NK	19/09/1963
8124 Halle	1914		T 16.1	9824	FSR	5		ÖBB	21/09/1953
8127 Erfurt	1911	T 16		9827	FEO	5		WO II	
8128 Cöln	1913		T 16.1	9828	FL	5		WO II	
8129 Breslau	1908	T 16		9829					1928
8134 Breslau	1909	T 16		9834					1928
8135 Breslau	1909	T 16		9835					1928
8135 Halle	1915		T 16.1	9836	FEO	5		WO II	
8137 Altona	1914		T 16.1	9837	FL	4		DR 94.1802	
8138 Altona	1914		T 16.1	9838	FMS	5		DR 94.1803	
8138 Breslau	1909	T 16		9839	ANS	5		WO II	
8144 Essen	1914		T 16.1	9840	FNDM	5	98040	NK	27/07/1961
8146 Breslau	1916		T 16.1	9841	FL	6		ÖBB	21/09/1953
8142 Halle	1916		T 16.1	9842	FL	6		WO II	
8143 Halle	1916		T 16.1	9843	FEO	5	98043	NK	12/1960
8144 Cöln	1916		T 16.1	9844	FL	4		DR 94.1804	
8145 Cöln	1916		T 16.1	9845	ANS	5	98045	NK	23/04/1964
8146 Breslau	1910	T 16		9846	FL	6		WO II	
8147 Cöln	1916		T 16.1	9847	MUT	4		DR 94.1805	
8148 Cöln	1916		T 16.1	9848	FL	5		WO II	
8149 Cöln	1917		T 16.1	9849	FNDM	5		WO II	
8153 Cöln	1917		T 16.1	9853	FMS	5		WO II	
8154 Essen	1915		T 16.1	9854	FSR	5	98006	NK	14/05/1964
8156 Essen	1915		T 16.1	9856	FYM	3		DR 94.1806	
8158 Breslau	1914		T 16.1	9858	FSR	5	98008	GMN	24/03/1961
8159 Elberfeld	1916		T 16.1	9859	FL	3		WO II	
8162 Elberfeld	1916		T 16.1	9862	ANS	5		WO II	
8163 Cassel	1915		T 16.1	9863	FNDM	5		WO II	
8164 Essen	1916		T 16.1	9864	FEO	4		DR 94.1807	
8167 Essen	1916		T 16.1	9865	FMS	4		DR 94.1808	
8166 Essen	1916		T 16.1	9866	FR	3		WO II	
8167 Elberfeld	1918		T 16.1	9867	FSR	5		WO II	
8168 Elberfeld	1918		T 16.1	9868	FL	4	98029	GMN	24/03/1961
8170 Essen	1916		T 16.1	9870	FL	5		WO II	
8146 Essen	1915		T 16.1	9876	ANS	5	98031	GMN	24/03/1961
8180 Essen	1917		T 16.1	9880	FL	4		DR 94.1809	
8187 Essen	1917		T 16.1	9887	FLU	3		DR 94.xxxx	
8195 Essen	1918		T 16.1	9895	ANS	5		WO II	
8196 Essen	1918		T 16.1	9896	MUT	5	98035	GMN	8/12/1960

5.6. Miniatuurmodellen van type 98.

FLEISCHMANN.

Fleischmann heeft zowel in schaal HO als in N een BR 94 uitgebracht. Later werd er een industrierversie (zwarte kast en zwart onderstel) uitgebracht. We zullen het verder enkel nog over deze zwarte loc in HO hebben.

De klassieke Fleischmannmotor drijft via rechte tandwielen de 3de as aan. De uitgebrachte versie is een T 16.1 en heeft een machinistenhuis met dakuitbouw.

De stoombel en het lange reservoir bovenop de ketel + de behorende leidingen dienen verwijderd te worden.

De kleine kolenbak wordt weggenomen en vervangen door een bak over de ganse breedte van de loc.

Het dak van het machinistenhuis moet vervangen worden door een rond dak. Het betreft hier een verbouwing die eigenlijk door iedereen tot een goed einde kan gebracht worden. Verder nog schilderen en de nummers aanbrengen.

De zwarte versie wordt standaard geleverd met locnummers van verschillende spoorwegmaatschappijen.

Voor België werd spijtig genoeg het nummer 98.005 met stelplaats FL (Liège) gekozen wat het nummer was van een T 16 (lichtere versie). Dus zelf een goed nummer aanbrengen.

Het is een prachtige loc waarbij een aantal 3-assige coupérijtuigen of enkele donderbussen zeker niet misstaan. Eventueel een kort goederentreintje.

Voor wie het dak en de kolenbak niet zelf wil vervaardigen zijn er bij Jocardis en Rocky Rail ombouwsets verkrijgbaar. De ombouwset van Jocardis bevatte een dak voor het machinistenhuis en een nieuwe kolenbak. De Rocky Railset bestaat uit een volledig machinistenhuis + kolenbak welke de Fleischmann delen gewoonweg vervangt.

Afmetingen :

Schaal : 1:1	Fleischmann T 16.1 :	1/87	HO	1/60	N
Lengte : 12,66m		14,55cm	14,5cm	7,9cm	7,9cm

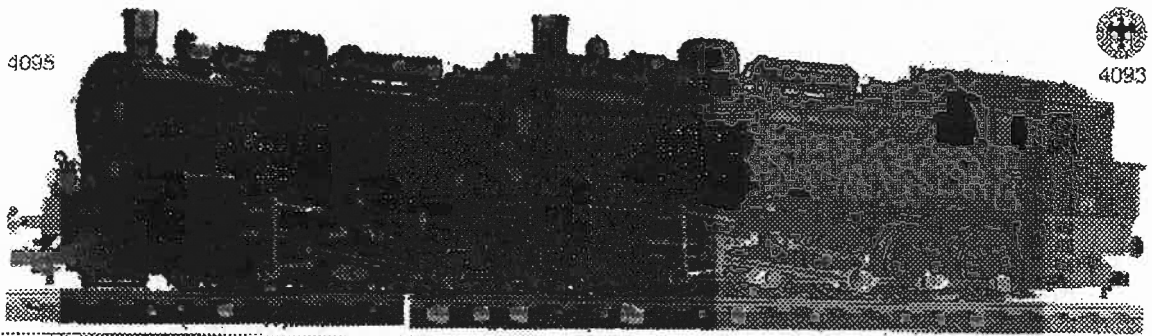
Catalogusnummer zwarte loc :

HO: 4095 N: 7095

Het Fleischmannmodel is zowel in HO als in N mooi op schaal. Om tot een Belgische loc te komen moet deze wel verbouwd en geschilderd worden.

De bijgeleverde nummers zouden het nummeren eenvoudig moeten maken, doch hier blijkt het nummer foutief te zijn. Eens temeer een beetje toegeven? Al bij al een geslaagd model dat zeker zijn mannetje staat, vooral op een lokaallijntje.

98.005

4093 =

4093 - Tenderloek der OMS, Bouwjaar 1917, L&P: 145 mm, Motor met Schuurmassie - Zwaarte Spoorwielvoeding - bodemag - Epischeil - Ansonsten zie 4091.

Das Vorbild hatte die Nummer 34 900. Die Hochgeschwindigkeit wenig verändert. Nachweis ist auch bei einer Leistung von 100 kW (134 PS) und einem Gewicht von 25 Tonn. Gebaut wurde die Lok 1917 von Barmenwerk, Berlin. Das Modell 4093 ist eines der letzten Kleinlokomotiven mit Holzboiler. In der zwei Stufenbauweise wurde die Lokomotive durch

www.amsac.nl

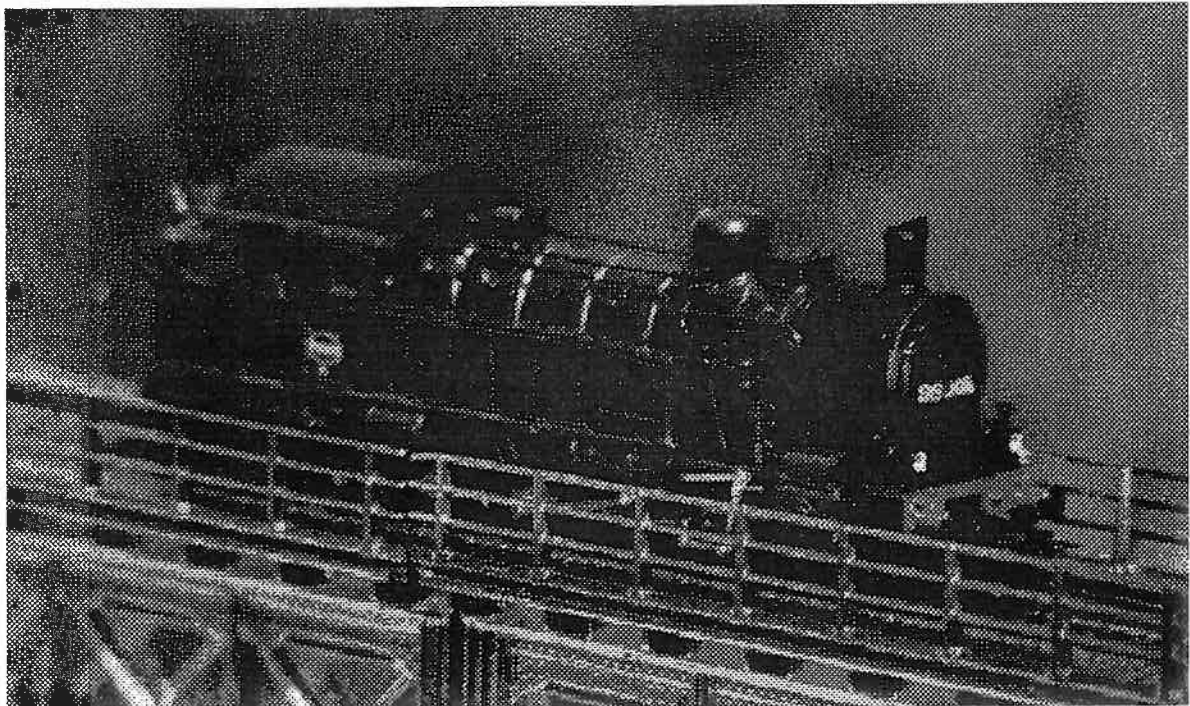
4095 =

4095 - Tenderloek meermalen aangepaste Bestuurvoedingen, L&P: 135 mm, Motor met Schuurmassie - Zwaarte Spoorwielvoeding bodemag - Ansonsten zie 4091.

Die Lok hatte der OMS bei verschiedenen stempelen Stempelen. Zur Beschäftigung nach stempelen Vorbildern haben Mattenbetten mit Beschleunigungen für für stempelen, diegenen stempelen, stempelen sowie stempelen Eisenbahnen und als Werkloek einer Bestuurloek der OMS (1917).

www.amsac.nl

FLEISCHMANN

Bron: NMBS: Les locomotives Armistices KPEV.

Tekst : Marc Van Audenaerde.

Fotolegendes: Bovenaan: 98.005 (T 16) van depot FL (Liège)

Onderaan: 98.029 (T 16. 1) van FL (Liège)

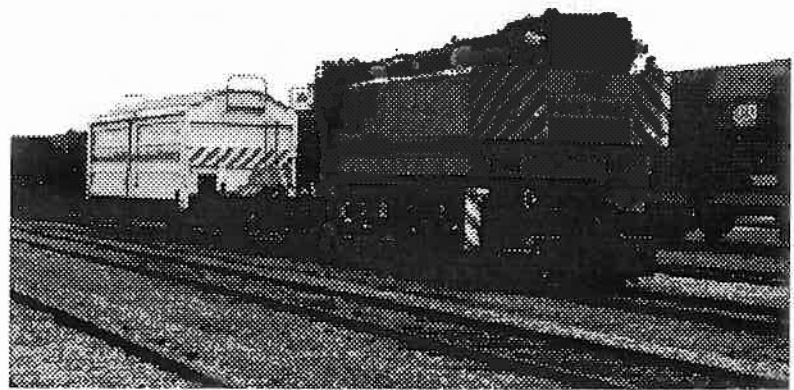
Foto's NMBS verzameling Van Audenaerde M.

5.7. Bijlage : foto's hulpkraan.

De hierna volgende foto's zijn als bijlage bij het in vorig nummer verschenen artikel over de hulpkraan.

Let vooral op het onderstel (6 assen) en het tegengewicht dat zich in rusttoestand voor het kraanhuis bevindt en in werktoestand naar achteren gedraaid wordt. Verder verdient de kop van de kraanarm eveneens de nodige aandacht.

Zet hier de Kibri-kraan naast, kijk en vergelijk !!!

Foto's: Van Audenaerde M.

6. DOOR ONS GELEZEN.

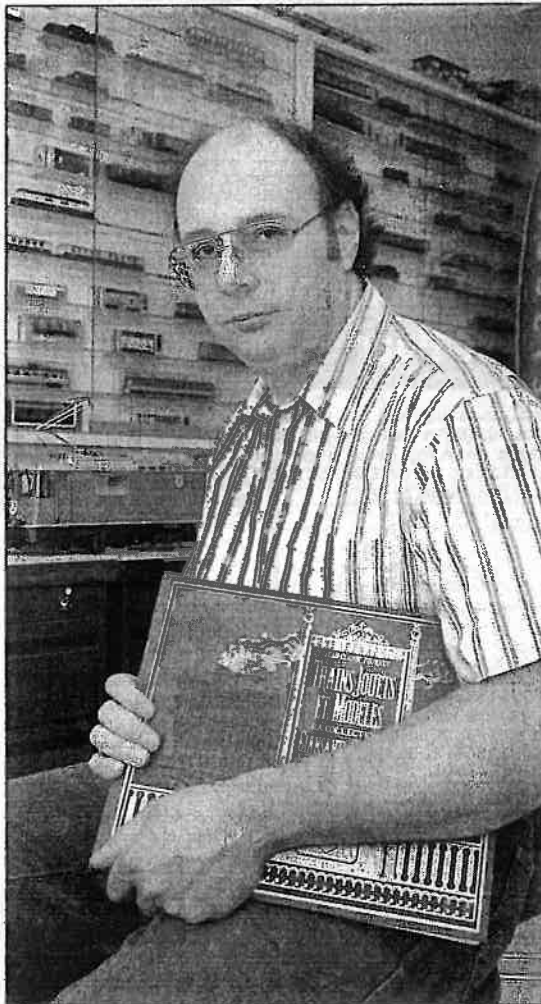
Speelgoedtreinen: dromen in miniatuur

In gesprek met Michael De Kinder (deel I)

Speelgoedtreinen als verzamelobjecten, kan dat?

Jazeker. Michael De Kinder en echtgenote An hebben er in Dendermonde hun beroep en hun hobby van gemaakt.

Met hun zaak, **Veilingen Vercauteren**, die vier maal per jaar zeldzame en minder zeldzame stukken onder de hamer brengt, lokken ze amateurs van speelgoedtreinen en accessoires uit binnen- en buitenland. Over het ontstaan van de zaak, de evolutie en al wat er komt bij kijken, een gesprek met zaakvoerder Michael De Kinder (36).

Hoe komt u eigenlijk aan de naam van uw zaak?

"De firma is zo genoemd naar de stichter, André Vercauteren, die er in 1980 mee is begonnen in Hamme. Hij was een gedreven hobbyist en verzamelaar, hij droomde ervan een veilinghuis te beginnen, maar hij besepte dat hij dat in zijn eentje niet kon bolwerken. Hij had iemand nodig die hem hielp met de organisatie, het plaiten van de stoelen, de ontvangst

van de klanten, de koperskaarten, de kassa en al wat er nog meer bij een veiling komt kijken, en dat ben ik dan geworden. Ik kende André allang - ik was ook een treinfreak - en hij kwam geregeld bij mijn ouders aan huis, waar heel het veilingplan eigenlijk is geboren en gerijpt."

Vanwaar uw belangstelling voor speelgoedtreinen?

"Het klinkt misschien wat vreemd, maar ik kom eigenlijk uit een spoorwegfamilie. Mijn grootvader werkte bij de spoorwegen en mijn vader ook. Het huis waar wij thans gevestigd zijn in Dendermonde, vlakbij de spoorweg, was oorspronkelijk het huis van mijn grootvader. In mijn familie was het al spoorweg wat de klok sloeg. Dat ging zelfs zover dat ik door de spoorwegen werd gekleed. Het personeel kreeg namelijk bonnen en daarmee konden in de spoorwegcoöperatieve kleren worden gekocht tegen een voordelige prijs. Af en toe leidde dat wel tot enige wrevel en frustratie bij mij. In mijn jeugd kwamen de T-shirts in de mode, ik was daar echt weg van, maar ik kreeg er geen want ik moest het stellen met de oerdegelijke hemdjes van de spoorwegen. Toch heeft die frustratie mijn belangstelling voor treinen allerminst getemperd. Ik kwam geregeld bij mijn grootvader, keek gefascineerd naar het gemanoeuvreren met treinen, en droomde ervan zelf een trein te hebben."

Welke studies heeft u gedaan?

"Houtbewerking en binnenhuisarchitectuur. Ik heb daarna verscheidene jobs uitgeoefend, onder meer in een chocoladefabriek, maar was eigenlijk niet weg te slaan bij Vercauteren. Toen hij een zestal jaar geleden met pensioen ging, hebben mijn vrouw en ik besloten de zaak over te nemen. Zo ging een lange droom dan toch nog in vervulling".

Hoeveel veilingen organiseert u jaarlijks?

"Vier. En die hebben plaats bij Veilinghuis Bernaerts in Antwerpen. Vroeger werd er in een feestzaal in Sint-Niklaas of in een sporthal in Hamme geveild, maar dat kon op zeker ogenblik niet meer. Door een wetwijziging werd dat verboden en werd handelsrechtelijk verplicht dat veilingen moesten plaatsvinden in erkende veilinghuizen. Zo zijn we bij Bernaerts beland. Geen slechte zaak voor ons overigens, goede ligging en degelijke service. Maar de zetel van de zaak blijft wel in Dendermonde".

Hoeveel stukken verkoopt u zo per veiling?

"Ongeveer 2000, afkomstig uit binnen- en buitenland."

Voor hoeveel worden de kavels gemiddeld afgehamerd?

"Dat varieert enorm. Van tweehonderd frank tot een paar honderd duizend frank. En soms nog aanzienlijk meer. Eind vorig jaar haalde de beroemde Krokodil van Märklin bijna een miljoen frank, veilingkosten inbegrepen."

Is de belangstelling voor speelgoedtreintjes dan echt zo groot?

"We versturen zowat 1500 catalogussen per kwartaal, de helft in België, de rest in Nederland, Frankrijk, en vooral Duitsland, waar de belangstelling voor speelgoedtreinen zeer groot is."

Niet naar de Verenigde Staten?

"Zelden. Niet omdat daar geen verzamelaars zouden zijn, maar omdat de smaak, net als in Engeland trouwens, er totaal verschillend is. Wij zijn vooral gespecialiseerd in continentale speelgoedtreinen."

Hoe verklaart u de grote verschillen tussen speelgoedtreinen?

"Omdat al die treinen schaalmodellen zijn van bestaande treinen en van echte spoorwegnetten, die zo perfect mogelijk worden nabgebouwd. Er komt daar geen greintje fantasie bij kijken, het is een zo getrouw en realistisch mogelijk kopiëren van de werkelijkheid."

Welke zijn de bekendste merken?

"Wat Europa betreft, is Märklin de marktleider. In de VS is dat Bachmann. In de VS is het spelelement veel groter dan bij ons. Zij hebben bijvoorbeeld wagons met kanonnen en raketten erop, met antennes en dies meer. Als je dat in Europa zou doen, zou men je gek verklaren. Men zou zeggen: "Ga eerst eens kijken in een station hoe een trein eruitziet, jongen". Bij de Amerikanen is de speelruimte veel groter. Overigens is er momenteel een niet te stuiten doorbraak van de elektronica. Zo wordt er een groot gamma van functies ingebouwd in speelgoedtreinen: afstandsbesturing, lichtinstallatie, een geluidsinstallatie die allerlei geluiden nabootst zoals het tot stilstand komen van een trein, vertrekken, optrekken, remmen, en zo meer."

Zijn er in Vlaanderen clubs van verzamelaars?

"Zeker. In Sint-Niklaas, in Sinaai, in Gent, in Aalst. En de leden wisselen natuurlijk allerlei informatie uit. Er zijn bijvoorbeeld mensen die echte stoomtreinen restaureren, en dan thuis op schaal de treinen nabouwen die ze gerestaureerd hebben. Er zijn echte tovenaars bij, die tot in de kleinste details modelgetrouwe treinen in miniatuur bouwen."

U klaagt er soms over dat er steeds minder volk naar de veilingen komt. Is de belangstelling tanend?

"Hoegenaamd niet. Maar men bedient zich steeds meer van de moderne communicatiemiddelen om zijn orders te plaatsen: telefoon, fax, e-mail, internet. Ik vind dat wel wat jammer, omdat de sfeer, de ambiance en de spanning van de ouwe getrouwe veiling daardoor wat teloor gaan. Maar de verkoop zelf en de prijzen lijden daar niet onder, hoor."

Wat is de gemiddelde omzet van een veiling?

"Twee, drie miljoen frank. Er worden niet alleen treinen verkocht, maar ook boeken over en prenten van treinen, catalogussen, en nog

veel meer - rails, stations, bomen langs de spoorlijnen."

Stijgen de prijzen of stagneren ze?

"Daarop is geen eenduidig antwoord te geven. Oudere prachtstukken zitten nog steeds in de lift, maar de nieuwe schaalmodellen stagneren wel wat. Dat komt omdat de modellenfabrikanten zeer veel produceren en de markt als het ware overspoelen met schaalmodellen. De oplage van die modellen wordt wel bewust laag gehouden en men poogt aldus op artificiële wijze zeldzaamheid te creëren. Zo ontstaat er echter een steeds groter wordende kloof tussen de echte zeldzaamheid van de antieke stukken en de opgefokte rariteit van recente stukken. De prijs van de laatste staat door het grote aanbod wel wat onder druk."

"Maar echt hoogwaardige stukken van voor of tijdens de oorlog zitten nog steeds in de lift. De Krokodil van Märklin kostte in 1985 nog 'maar' 185.000 frank, nu een miljoen. Zeer gezocht zijn bijvoorbeeld stukken gemaakt tijdens WO II. De Duitse speelgoedindustrie stond duidelijk in dienst van de oorlogspropaganda met pantser-treinen, afweergeschutkoepels, soldaten, en dies meer. Veel daarvan is tijdens en na de oorlog natuurlijk vernietigd. Verzamelaars zoeken de complete stellen, en die zijn uiterst zeldzaam. Zo zijn er bijvoorbeeld Duitse treinstellen die gevechten uitbeelden tussen Duitse en Engelse soldaten. Maar het is uiterst moeilijk om dode of gewonde Duitse soldaatjes te vinden - zoiets werd door de Duitse bevelhebbers als ondermijnd voor het moreel van de troepen beschouwd en ze zijn dan ook zeer zeldzaam, maar dode of gewonde Engelse soldaatjes daarentegen vind je wel geregeld."

"Speelgoedtreinen weerspiegelen altijd de maatschappij waarin ze zijn ontstaan. Verzamelaars spelen niet zomaar met treintjes, ze reconstrueren een maatschappij en een tijdperk."

Herwig LEUS

In het woord van de voorzitter werden enkele leden bedankt voor hun intense inzet voor onze vereniging.

Na het sluiten van de redactie vernemen we echter droevig nieuws van één onder hen.

De heer UYTTERHAEGHEN Gustaaf is plots overleden.

Bij deze willen wij onze innige deelneming betuigen aan de familie van Gustaaf.
Wij wensen hun veel sterkte toe in deze moeilijke tijden, bij het verlies van hun vader en vriend.

Gustaaf stond voor onze vereniging steeds paraat en was vaak op clubavonden de animator van onze vereniging.

Zijn realistische kijk op allerlei zaken, heeft sterk bijgedragen tot de verjonging en de restauratie van onze nieuwe clublokalen.
Gustaaf was voor AMSAC een stuwende kracht.

